

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Vredništvo i upravništvo Novin je v
Crensovcih, Prekmurje.

Vrednik: Klekl Jožef, vp. plebanos v Crensovcih.

Oglasi, (inzerati) se tudi sprejajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar, za večkrat popust. Cena malih oglasov je do dvajset reči 5 Din, više od vsake reči pol dinara. Med tekstom je cena oglasov cm² dva dinara v „Poslanom“ tri dinare. Ki naroči 1/4, 1/2 ali celo stran, dobi 25% popusta za edno objavo, za večkratno več. Takso za vse oglase plača upravništvo „NOVIN“.

Cena Novin na celo leto je: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko 100 D. Cena Marijinoga Lista na celo leto je: doma 10 D., v Ameriko 50 Din. Novine prihajajo vsaki teden, M. List vsaki mesec. Naročniki M. Lista i Amerikanci dobijo kalendar brezplačno, naročniki Novin pa za polovično ceno. Rokopisi se ne dajo nazaj. Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali upravništvo Novin v Crensovece, Prekm.

Dr. Korošec v Dalmaciji.

V Jugoslaviji gotovo ne bilo dnevnoga časopisa, šteri ne bi imeo poročil o dr. Korošcovom agitacijskom potüvanji po Dalmaciji, o njegovih javnih zboraj i zavüpniskih sestankaj, štere je obdržao v vnoгих mestaj Dalmacije — i na večih krajih Bosne — i o govoraj, s šterimi je na svojih zborüvanjih opisavao zdašnja politično situacijo, ocenjüvao i razlagao radikalsko-radičovski „sporazum.“

Njegova pot je začnola zanimati vse politične kroge, kak vladne tak tudi opozicijonalne. Opozicijonalni krogi so vzeli celo stvar tak, kak istinsko stoji, vladni krogi pa so šteli vse nekoliko zasüknoti.

Niti ne čüдно, če Korošcovo potüvanje po Dalmaciji vzbüja takše zanimanje. Radičovci i radikali so z gotovostjov računali, da je Dalmacija za „klerikalce“ zgüblena i da je popolnoma v njüvih rokaj. Zdaj pa se je pokazalo, da tomi ne tak. Vsi shodi, štere je dr. Korošec s predsednikom hrvatske ljudsk stranke (Baričom) obdržao, so znova i znova posvedočili, da hrvatska ljudska stranka Dalmacijo ne zgübila, nega jo vsigdar bole i bole pridobiva. Za njo so se izrekli na shodaj vsi stari verni prijatele, v njene vrste so pristopili tudi vnoги izmed onih, šteri so se dali od Radiča i njegovih nastavljenih zavüpnikov premotiti, a so ga zdaj, gda so videli, da o njega i njegovih poslancov nemrejo nikaj pričaküvati, ar se je on z celim vodstvom svoje stranke odpovedao vsemi, ka je prle oznanüvao.

Hrvatska ljudska stranka je prestala v zadnjih letaj hüde boje. Pri prvih volitvaj za parlament je izšla volilnoga boja kak najmočnejša stranka. Dobila je več poslancov. Po teh volitvaj pa se je vrgeo na njo Radič, Pribičević, radikali. V tom boji ljudska stranka ne mogla obdržati svojih šanc. Radič njoj je odtignio s svojimi oblübamami vnoго pristašov. Vüpanje na republiko, v šteroj ne bo trbelo služiti vojske, ne plačüvati dač i v šteroj bo vladao kmet, izšolani človek pa samo služo, je vleklo. A prišla je sprememba. Radič je — brez privolenja naroda, šteri ga je izvolo — odstopo od svojega programa. To je narod streznilo. Oči so se začnole odperati i Dalmatinci so začnoli zapüščati Radiča.

Zdaj je ljudstvo popolnoma sprevidelo. Dr. Korošec njemi je odpro oči. Pokazao njemi je Radiča takšega, kakši v istini je, razložo njemi, ka pomeni „sporazum.“ Narod ga je zarazmo i njemi je hvaležen za to, da je prišeo med njega.

Kak vse kaže, se hrvatska ljudska stranka v Dalmaciji več nema bojati Radiča. Ednok je preslepo vnoго njenih pristašov, a zdaj, gda so ednok spregledali, jih več ne preslepi.

Mi zaslüžimo drügo.

Pred dvema tednoma je bilo. Ljubljana je dobila „odločnoga“ gosta. Sam g. Štefan Radič, prosvetni minister, jo je počasto s svojim prihodom. Prišeo je, da si olejša düšo s tem, da pove par svojih svetovnoznanih praznih zanimivosti i pridobi düšo slovenskoga naroda za svojo mirotvorno, človečansko kmečko politiko i da na te način stere Korošca z slovenskov ljudskov strankov vred v prav. To zadnje je bilo pred vsem njegov cilj. „Jutarnji list“ je to že naprej preroküvao s tem da je pisao, da je Radičov pohod v Ljubljani napad na Korošcovo stranko. Ar pa je „Jutarnji list“ popolnoma v službi Pašič-Radičove vladne koalicije, njemi je moramo vervati...

Prišeo je. Ljubljana ga je sprejela z „živijo“ „dol z njim“ i s füčkanjom. Čüden pozdrav je bio. Kak je vplivao na njega, ne znano; povedati bi sam on mogeo. A on niti z ednov rečjov ne odgovoro na te pozdrav.

Dva sestanka je obdržao. Ednoga je meo v hoteli „Štrukelj“ pri dobroj kaplici i dobrom zaloški, drügoga pa v „Narodnom domi.“ Prvoga i drügoga so se smeli vdeležiti samo verni prijatelji gg. Puclja, Prepeluha i s tem tudi Radiča. I tej prijatelje so ploskali njegovim govorom. Mi pa jih pri najboljšoj volji nemremo i kak Slovenci nesmemo odobravati.

Njegovi govori so bili za nas ponižüvalni. Govorio je o naših voditelaj, govorio o našem narodi. A kak? Voditele je sramotio na najnedostejnejši način. „Ka je prišlo v Belgrad (naši poslanci, op.) neso bili Slovenci, nego smeti“ — je pravo. Dr. Kreka i Korošca je imenüvao za roba. „Klerikalci samo lance nosijo. Korošec je bio rob. Dr. Krek je bio pameten, ali tudi on je bio rob Rima. Dr. Korošec nemre obdržati naših slobodnih odnosov nasproti Rimi, ar je pop, mežnar i rob.“ O slovenskoj dühovščini je pravo, da je odavala svojo düšo vragi i Austriji. S kakšov pravico je mogeo vse to vüiniti? Dr. Krek je bio velikan, šteromi on (Radič) z vsov svojov brlavostjov niti do gležnja ne segne. Dr. Krek ne bio rob, ar je vsigdar z vsemi svojimi močmi delao samo za slovenstvo. Ali pa je bio mogoče zato rob Rima, ar je delao na katoličanskom fundamenti postavo tak mogočno stavbo (krščansko organizacijo slovenskega ljudstva), da je Radič nigdar ne podere? V tom ne nikšega robstva. I dr. Korošec da je rob. Mogoče zato, ar ne podpirao Pašič-Radičovske vlade v boji proti Vatikani (za zavod sv. Jeronima). šteri boj je bio od strani naše vlade brez podlage, brez vzroka? Pa slovenska dühovščina da je odavala svojo düšo vragi i Austriji? Smešno. Vse strani slovenske zgodovine svedočijo, da je ravno naša dühovščina bila tista, štera nigdar ne henjala delati za slovenski narod, štera se tudi te ne podala, gda so se liberalne stranke vezale (n. pr. v Ljubljanskom deželom zbori) z nemškimi strankami. Ne on ne meo pravice tak govoriti. Da pa je svedeo, govorio, je razpumlivo, če pomislimo na to, da njega boli zob na slovenski narod, šteroga bi rad spravo pod svojo komando, kak je včino to s hrvatskim.

Ne pa sramotio samo voditelov, nego je tudi o slovenskom narodi govorio, kak da bi bili mi vsi mala deca. V Belgrad i je izjavio o nas, da smo v pogledi na nadarjenost zadnji med tremi narodi Jugoslavije. Ka pa je pravo v Ljubljani? Do neba nas je povzdigüvao, se zna pod pogojom, da nesmo „klerikalci“. Kaj takšega od ednoga ministra ne bi pričaküvali. Mi vendar nesmo kakša igračka na priliko kakše mače, štero človek v hipnoj razburjenosti vdari, potom pa jo začne božati i prilijžnjeno zvati „mucika, mucika“! Zaslüžimo ali grajanje, ali pohvalo, nikak pa si ne smemo i nemremo dopüstiti, da bi nas eden človek smešo, gda ne

med nami, a hvalo, da pride med nas. Tega tudi Štefani Radiči ne dopüstito, čeravno mogoče misli, da je najpametnejši človek ne samo v Jugoslaviji, nego v celoj Europi, ali celo na vsem sveti i da je največji gospod od tistoga časa, da ma ministerski stolček i automobil...

S svojim nastopom si Radič ne pridobio slovenskoga naroda. Nasprotno. Še bole si ga je odtüjo. Mi bi samo želeli, da nas še večkrat „osreči“ s podobnimi govori, ar kem večkrat odre svoja vüsta, da bi sramotio naše voditele, našo dühovščino i da bi smešo nas same, tem bole bo padeo v naših očaj. Pucelj i Prepeluha lahko kakšeteč prijazno sprejemata, s tem še ne povedano, da ga sprejme slovenski narod.

Fr. K.

Prošnja na usmiljena srca.

Dne 12. i 13. t. m. je obiskala Mursko Soboto silna nesreča. Uničüjoča povedenaj, kakšne ne pomnijo najstarejši ljudje, je hipoma preplavila celo mesto. Tik pred zimov je oropala siromašno prebivalstvo obleke, živeža pa živine i mnogim zrüšila domove. Bedni nesrečniki s strahom pričaküjejo trdo zimo, kam naj spravljio svojo družino, ubogo, nago decol!

Z zavüpanjem se obračajo te trpinje do usmiljenih bratskih i sestriških src. Okoliške vesti, ki so same siromašne i več ali manj tudi po povodnji prizadete, dovažajo dnevno krüh i živež, ka ravni sami majo. Več nemrejo.

Apeliramo na plemenita srca, naj ne zavrejo to prošnja. Što zmoro, naj nakloni svojo pomoč človekoljubni akciji. Vsakši, tudi najmenši dar bo hvaležno sprejet. Pred vsem prosimo za pomoč v penazi ali gvanti.

Darove naj se adresirajo naravnost na „Lokalni pomožni komite v Murski Soboti“, ki bo skrbeo za to, da bodo naklonila prišla res v roke onih, ki so podpore najbolje potrebni. Tudi v našem upravništvu bomo sprejemali darove za to podporno akcijo.

Lokalni pomožni komite v Murski Soboti.

NEDELA

II. Adventna. Evang. sv. Mat. 11, 2-10.
— I blaženi je, ki se ne spači v meni.

Čüдно se nam vidi, gda iz Jezüšovih vüst čüjemo reči: „I blaženi je, ki se ne spači v meni.“ Nemremo si misliti, kak je mogoče, da bi bio on komi v spako, ki je pravo: „Jaj tistoni, po šterom spaka pride. Bole bi njemi bilo, da se njemi na šinjek mliński kamen obesi i se v globočino morja potopi.“ Čüдно se nam vidi, je pa itak istinsko. Židovje so vsigdar iskali na Jezüši kaj posebnoga, nenaavadnoga i gda so to našli, so se nad njim pačili. Neso ga mogli prav razmiti. Kak bi mogeo biti on Sin boži, če pa z grešniki je, se z Samarijanskov razgovarja, sobote ne drži itd.

Brezverski ljudje nemrejo trpeti Cerkve. Neščejo poznati ne Kristuša, ne drügo nikaj, ka je s posmrtnim življenjom v zvezi. Cerkvenim naredbam se neščejo pokoriti, ar so njim te v spakao. Kak bi bilo mogoče, da bi morao človek svoje grehe vadlüvati drügomi navadnomi človeki, — dühovniki. Zakaj bi se morao postiti, kak žele Cerkev. Kak naj verje, da je sv. oča. papa nezmotliv? Vse verske istine so brezvercov spako. To pa zavelo toga ar v njih ne Kristušovoga düba, kak ne bilo njegovoga düba v pismo znancih i farizejaj, šteri ga neso šteli poznati kak Sina božega.

Dve železniškivi nesreči.

Ubila je edna kobila. — Lokomotiva male železnice je skočila iz tira. Dva človeka mrtiva.

Dneva 25. novembra se je peljalo več kmetov i trgovcev iz čakovskega senja. Šteri so svoje živinče, žrebeta stržili so že na noč prišli v Doljno Lendavo. Večer je šeo ob 1/2 8 vlak iz Dolnje Lendave v Čakovec. Gđa je prišeo do ceste, štera pela iz Murskoga Središča v Doljno Lendavo so ravnok na šinje stopile kobile konjskega trgovca g. Ignacija Nemšiča iz Dolnjega Lakoša. Na kolaj je bio samo njegov kočij, šteri je najhitrej spao. Pred njim so bile še dvojna kola, štera so se srečno prišla prejk. Lokomotiva (peč) je v kobilo zadela i jo je raztrgnola na dvoje, drugo pa sunola v jarek tak močno, da se je veriga (lanc) i branovlek strgao. Rud pa je zgrabila za seov. Koles lin se je na falečke spotro. Drugi kobili i kočiji se je ne zgodilo nikaj.

Druga vekša nesreča se je zgodila na mali železnici, štero je dala napraviti tvrđke Janekovič, štera je pa zahtevala življenje dvej človekov. Ta progā še ni zavsem gotova i zadnja povodenj jo je tudi precej obškodovala. Dne 28. novembra

okrok edne vöre je lokomotiva skočila na prazni vagon, šteroga je rivala pred seboj i je potakšem skočila iz tira i se je prevrgla. Od spadca se je razpočila cev. V lokomotivi sta bila dva človeka i sicer Géza Ritlop 21 letni dečko iz Dolnje Lendave, i Janez Csap oženjen iz Dolge Vasi. Iz razpočene cevi je vroča voda tak hitro vöšla, da sta se ne mogla rešiti i jiva tak popravila, da sta še oba tisti den umrla. Vidilo se je na katastrofalnem mestu koža, nojeti, kak jima je vroči krop doli odneseo. V bolnici so od Csapa potegnoli obleko, a z oblekov je šla tudi koža. Oba so po prvi zdravniški pomoči odpelali v bolnicu v Čakovec. Pa prvi je umro večer ob 1/2 7, drugi pa ob 11 vöri z večer. — Oba so pripeljali nazaj v D. Lendavo i so jiva pokopali dne 30. novembra. Množina ljudi je bilo na sprevodi. Sprevod je bil zelo genjliv, i je povekšali genjlivost tudi to, ka Géza Ritlop je hrano mater i svoje mlajše brate. Drugi zapušča ženo.

Kako se Radičevci norčujejo iz invalidov.

BEOGRAD, 11. novembra 1925. — Danes, sredo 11. novembra, gđa to pišem, je invalidni zakon, kakšnoga je predložila vlada, ešče ne sprejet. Stranke, šteri so ne v vladi — med njimi je tudi SLS — vsak den po več vör po svojih poslancih dokazujejo, ka je zakonski načrt nesprejemliv i za invalide naravnost škodljiv. včeraj je v imeni Jugoslov. Kluba govoro naš poslanec iz Celja dr. Jakob Hodžar. Govoro je tak prepričevalno za najbednejše v naši državi, za invalide, da so celo nasprotniki pritrjevali. Hodžar gđuči zelo gladko, njegov glas zvoni, kak zvon. Dokazi, štere je navajal proti skrajno slabemi zakonskemi načrti, so bili žgoči, prepričevalni. Srce mu je govorilo za invalide.

I zdaj se je zgodilo nekaj, ka bi nihče ne pričakoval. Nekaj Radičevcev je začelo mrmrati proti Hodžarji i se norčevati iz njegovih izvajanj, da se je vroče potegovao za invalide i njih sirote. Ko so Radičevci začeli delati celo medklice proti besedam našega poslancā i gorečega branitelja invalidov, je nastalo v vrstah poslancev Jugoslov. kluba veliko razburjenje. Klicali so Hrvatom: „Lepi prijatelji invalidov

ste! Vi ste njih nasprotniki!“ Naš poslanec Žebot Franjo skoči kvišku, udari ob klop i s povzdignjenim glasom zakliče proti Radičevim poslancem: „Ne norčujte se iz tega, to so presne stvari. Lepi zastopniki naroda ste, či se norčujete iz bede ubogih invalidov. Vi mate „čovječanstvo i ljubav do revežev samo na jeziki! Sram vas bodi!“ Drugi naši poslanci so protestirali proti Radičevcem tak odločno, da je morao govornik za kratko časa prenehati. Predsednik je poklical Žebota k redi. Da je dr. Hodžar nadaljeval svoj govor, so Radičevci molčali i s povešenemi glavami poslušali iskrenega branitelja invalidov. Pucelj pa je s prekržanimi rokami hodo se pa ta, a Keleimna je odišao iz dvorane. Splošno mnenje je, da je Jugoslov. Klub z našim Kremžarjem, dr. Hodžarjem, Kleklom i drugimi našimi govorniki poslal v borbo za invalide i sirote najboljše branitelje i govornike.

Podpirajte Novine!

brodari so me rešili. Nikaj se mi ne zgodilo. I od tistoga časa iščem cerkev. Smejte se mi. — Ne bom se smejao. Nasprotno hvala bom Boga, da vas je rešo. Vidite, zato ste morali pri življenji ostati.

— No zavolo toga ravno ne bilo potrebno. Z vami je inači, ar mate, za koga bote delali. A povejte mi, ste še izda toga mišljenja, da bi šli v Ameriko?

— Prle si moram spraviti nekelko penez. — I zato ščete iti, da bi se včlli?

— Samo zato.

— Znao bi vam bolše tanačivati. Če se ščete včiti kak elektrotehnik, ite v Anglijo. Tam vse najdete, ka želite. Tü v pristanišči čaka velka liverpulska ladja. Prle nemre iti kak prihodnji teden. Dö tečaj bo mir v varaši. Kapitan je moj stari znanec govoro bom z njim. Jütri vas obiščem i vam povem, ka opravim. Pri električnih motoraj lahko dobite jako dobro plačano mesto. V Liverpuli pa lahko najdete taki delo. Od tam lahko idete dale v London. I če prebijete edno leto v Angliji z resnim delom, bote mož, da vam ne bo para. Ščete? Neščete?

Elemér je premišlavao.

— Ne obotavljajte se dugo! — je pravo stari kapitan.

Tak odločno, skoro zapovedtijoče je govorilo, da Elemér ne vüpad pomišlati.

— Ne maram. Hvaležen vam bom, če mi spravite dobro mesto.

— Rad včinim.

Pred skladišči sta se ločila.

Glasi.

Slovenska Krajina.

M. Sobota. Od povodni najbolje prizadete naše sirote so g. poslanec Klekl obdarüvali z podporov od dvejezero dinarov. Srčna hvala.

Da invalidi majo srečen dom, i da se njim pravično deli zemlja so v parlamenti v imeni jugoslovenskoga kluba govoril pri V. glavi g. poslanec Klekl.

Amerikanskim Prekmurcom! Pöslali smo 300 „Kalendarov Najsvetejšega Srca Jezušovoga.“ Dobijo se v Sout Bellehemi i Brigeportu na farofi i v Chicagi pri John Denši. Cena ednoga falata je 20 dinarov. — Rojaki se gajte po našem — i tudi vašem — kalendar. Od lanskoga je precu obsežnejši. Vsebinsko je tudi dosta bogatejši. Omenjamo samo jako lepo povest od svetovnoznanoga nemškoga pisatelja Bolandena „Zidarska žlica ali križ.“ To povest šteti je pravo veselje. V kalendaru je tudi lepa španska legenda „Kasilda.“ Pod dolara ne preveč penez za tak lepe stvari!

Hartner je proso zemlo. Kak se čüje, je bio naš g. Hartner v Belgradi i je proso 300 plügov grofovsko zemle. Ali bo njegova prošnja rešena i ali dobi zemlo, še ne znano. — Tristo plügov zemle je proso naš milijonar, da bi megeo postaviti fabriko za štirko. V pokojnom „Szabadsági“ je Hartner pisao, kak je on za sirmáško ljudstvo. Ali zdaj ne pomisli, da bi bilo s temi 300 plügi, štere prošni, pomagano vnoгим i vnoгим sirmakom, šteri komaj čakajo, da bi prišli do falačka zemle? Če bi bila fabrika zadrüžna, naj bi še bilo, ar bi tak več ljudi melo od nje hasek, a da bi se bogato z njov — na račun sirmakov — samo on, je malo preveč.

Ogenj. Dne 29. v nedeljo zajtra ob 5 vöri je v Dolnji Lendavi pri mizari Takač v delavnici nastao ogenj. Vzrok ognja je bio, da je lor peči zazaro steno. Zgorila mu je šker. Sreča, da se je ogenj še začasno opazo. — Vert je ravnok šteo svinjo klati. Čüдно je, da ravnok v nedeljo ljudje delajo takše delo. Mili se njemi zamüdit i edno vöro, potem pa zgibi vse.

Za volitve županov po občinaj so se kratko a jedrnato zavzeli v svojem govori g. poslanec Štar prve dni novembra v parlamenti.

Misijon za dekile v Črensovcih se je vršo od 20. do 25. novembra. Vdeležilo se je misijona prek šeststo dekeo iz črensovske fare i dosto iz drugih far Slov. Krajine. Sv. misijon so vodili g. A. Nastran. Žnjimi sta prišla g. misijonara Kerin i Čontola, naš domačin Dekle so cerkev obsipale z vencu i rožami, k šteromi cvetji so se pridružili i drugi cveti: genjlive predge misijonarov i lepo cerkveno popevanje pod vodstvom g. kantora Lütar Štefana. I v düšaj cvet, i zvüna njih. Ves deklinski düševni cvet je pa blagoslovo ljubljeni Jezuš z svojim prihodom pri sv. Prečiščavanji. Dvakrat so mele dekile skupno sv. obhajilo, 24. i 25. nov. Gospode misijonare so i drugi verniki obsipali zadnji den pri spovednici, da vseh niñ neso mogli opraviti. Gđa hladno jesenco sunce sija na naše mladenske z nebe, sija v njihovih düšah vroče bože Sunce, sam Jezuš ki goji v njih misijonske rožice do popolnoga razcvetja. — Ostale vsikdar tak srečne naše dekllice, kak so zdaj!

Novi svet.

Spisao: I. Sziklai.

Iz vogršćine prestavo Fr. Kolenc.

— Zdjaj ne bi bio, gđa me niñ nevarnost ne vzeme resno?

— Istinsko me veseli, da vas vidim.

— Mene ravnok. Namreč, da vas jaz lahko vidim. Z drugom rečjov, da živem. Tüdi vas tak veseli; ali ne?

Elemér ne znao, ka bi v naglici odgovoro.

— V cerkev ste šteli iti? — ga je pitao kapitan.

— Ja. A ka ste vi iskali tam? — ga je nasprotno pitao Elemér.

— A tak! Čüdivate se. Tüdi lahko. No idite notri moli i gđa vöpridete, vam povem. Počakam vas.

Gđa je mladenič nazaj prišeo, ga je kapitan prijelo pod pazijov i šo z njim proti pristanišči.

— Glejte, lahko bi pravo, da sem iz navade prišeo v cerkev — tak je začno pogovor. — Marinari hodijo v cerkev; no če tüdi jaz več nesem pravi marinar. Tüdi to bi lahko pravo, da sem prišeo podobe gledat. Če tüdi štö bi vervao o tak starom povodnom konji, da podobne išče? Vam odkrito povem. Dostakrat sem se bojüvao z viherom. Nigdar se ga nesem bojac. Ste lahko videli. Pripravljen sem bio, da bo v morji moj gröb. Sem celo želo, kak lahko znate. V tistom hipi pa, gđa sem se potopö — ne maram, če se mi bote smejali — v tistom hipi se mi je prikazao Bog. Spoznao sem ga. Ne vem kak se je zgodilo; a minorski

Elemér se je javo i taki lahko začno z delom. Inžener pa njemi je povedao, da samo tak naj vstopi, če čüti zadosta moči, da bo mogeo biti celo noč na nogaj. Ar bodo meli vročo noč. Ne samo delati, tüdi stražiti bodo morali. Če bi se štrajkajočim posrečilo predreti vojaško linijo: na dano znamenje trbe vničiti vse mašine. Nevaren poseo: ste cdločeni?

— Sem; — je trdno odgovoro Elemér.

— Naprej teda!

Delo se je začnulo. En del pristanišča je bio naskori razsvetlen z električnov svetlobov.

Kak friško so se lüči zasvetile, se je na vulici zdignolo glašepretresajoče tüljenje.

— Tam delajo! Ne smejo! Zabraniti trbe.

Vderimo notri!

Inžener i nadzorniki so v kamri z mašini čüli kričanje.

— Zdjaj hladno krv! — so pravile.

— Bo; — je odgovoro Elemér.

Za krikom se je začülo na strehi mažinarne razbijanje. Glaši so pokali; glžšovina je cinkala na tla.

— Zdržnost! Batrivnost! — je kričao eden nadzornik.

— Jo mam; — je odgovorio Elemér.

Motore, s šterimi so delali, so na dobro srečo tak zbrali, da so bili daleč od okna, s kamenjem jih neso mogli dosegnati. A če bliže lahko pridejo i vstrelijo. Što zna, ka bo te?

Zagrmeo je strel.

A ne od strani napadalcov.

Grmenje skupnoga strela je odmevalo po prostori.

Elemér je na srce pritisnö roko. (Dale.)

Kapelico v Martinišči so 23. nov. blagoslovili po želi prezv. hercegpüşpeka g. poslanec Klekl Jožef. Pri tej priliki so držali gojencom i drugim navzočim kratek govor, v šterom so dijakom razležili po cerkvenoj molitvi za blagoslov dužnosti dijakov v zavodi. Blagoslavljanja, štero se je vršilo tihó, se je vdeležo tudi vlč. g. Pavlič, katahet gimnazije.

Ka pravi zakon ki ga je izdao g. agrarni minister Pavle Radič od zemlje, štera se küpi? V. člen pravilnika pravi, ka tisti, ki zemljo küpi i je ne plača po tistih rataj, kak jo küpi, jo zgübi. Zapazite na pogodbo!

Zgübi tisti zemljo, ki je ne küpi! Zakon tak pravi, ka je zemlja agrarnoga interesa, dokeč nede stalnoga agrarnoga zakóna. Toga zakóna tak včasí nede, zakónsko cenó zemlje določi komaj te zakon, tečas se zemlja nikomi na more vzeti i jo je nišče ne dužen küpiti. Pa či jo še küpiti, lahko jo küpi za pol leta, za leto, za dve leti to je tak dugó, dokeč nede zakóna, ki končno reši agrarno pitanje. — To i gornje v pojasnilo spitavajočim!

Kakši zakon so zglasali radičevci od sajanja tobaka? Dobro znamo vsi, kak so napadali radičevci hujskačje našo stranko, ka ta prej se ne briga za dovolitev, ka bi si siromak smeo saditi tobak. Istino pa je to bila i je, ka je ravno naša stranka sprosilá za vnoigimi trüdami dövoljenje, ka se je par let smeo saditi tobak i gda je bilo to prepovedano, se je ešče naprej borila za to ugodnost. Posebno poslanec Klekl so se trüdili za to. Radičevci neso ni z prstóm genoli za to, samo hujskali so i se v prsi bili, ka oni sadijo i dovolijo saditev, kda na vlado pridejo. I zdaj poslušajte, dobri ljudje, ka se je zgodilo? Zglasali so finančni zakon radičevci z radikali, šteroga II. deo i 16. člen se etak glasi: „Odpravi se naredba, izdana k tobažnomi monopolnomi poslovanji za Bosno i Hercegovino iz leta 1880, s šterovj za bilo izjemoma dovoljeno, saditi tobak za svoj nüc.“ — Ka je Austrija dovolila Bosni i Hercegovini, to so radičevci odpravili, ne samo ka so se ne pobrigali, ka bi smeli mi vsi saditi tobak, nego ešče tistim so vzeli to oblast, ki so jo dozdej meli. — Naša stranka je proti tomi zakoni glasila, to je zato, ka bi se s meo saditi tobak za lastni nüc. Gledajte zdaj, gde je istinal

Srčne pozdrave iz Štipa pošilajo naši prekmurski vojaki, šteri slüžijo pri 23. peš. puki v Makedoniji, vsem svojim dühovnim pasterom vsem poznanim i vsem ljubim domačim: Viktor Baša z Melinec, Vinci Kovačič z Odranec, Virag Alož z Bratonec, Krampeč Balaž, Jožef Dorenčec, Stanko Ivan z Trnja. I naznanjajo smrt mladoga vojaka, pö imeni Imre Bukovec iz Kobilja, šteri je slüžo pri 23. peš. puki 9. četa 3. bataljone. Oktobra 29. t. l. ga je nemila smrt pokosila, vašega mladoga dečka; 30. toga ob tretjoj vöri djali smo ga pod zemlo. Zdaj pa spij vu Božem méri. Ne čakajte ga več domov!

Strašna krivica se te dni godi našim delavcom, šteri so bili v tabori v Belji. Krvavo zaslüženo zrnjče so si lepo spravili na vagone pa se je odpelalo naprej. Moglo bi se pelati v M. Soboto, pa ešče naprej na Goričko odked je največ delavcov bilo. Prišla pa je povoden, rastrgala moste, da je vlak ne mogeo naprej. Tak je vse zrnje ostalo na poti, nikelko v Ormoži, nikelko v Čakovci pa v Zagrebi. Zdaj pa čujte! Od toga zrnja železniška uprava računa ležarino, štero naj bi plačali delavci. V desetih dnevah se je te ležarine nabralo do 90 jezero dinarov! Tak, ka je skoro vse tisto zrnje ne telko vredno. Ja, ali so delavci krivi, či je voda mosta strgala? Oni bi sami iz srca radi dobili do rok svojo zrnje kak najprle, da bi si ešče pred zimov semleli. Či uprava ne henja s svojöv nesmilenov zahtevöv, bodo mogli gg. poslanci vred djati. Delavci te ležarine nikdar pa nikdar ne plačamo!

Murska Sobota. Kak obveza skrije rane, tak je sneg malo pokrio grozno razdejanje od zadnje povodni. Liki kak rana, čiravno je obvezana, boli, tak je pri vnoigih hižah, posebno v Maloj Kaniži, gde je voda bila največša. Stanovanja so mokra, podi gnjili, stene razdrete, peči razvržene. Trbelo bi dobro küriti, a nega drv. Pa smo komaj v začetki zime. Kakša bo i kak duga? Ta misel mantra na stotine siromakov v M. Soboti. Te dni se je nikaj malo državne podpore delilo, štero so naši poslanci dosegli v Beogradu. To je pa vse preveč malo. Tolaži nas pa vüpanje, ka nam Beograd ešče kaj pošle, vej dosta milijonov dobi öd nas na leto.

Lepi dar za Miklavža. Ravno gnes, na Miklošovo, so prišle z Ljubljane edne novine po imeni „Slovenec“. V tej novinah je na štirih straneh vse puno lepi fotografij iz Prekmurja posebno iz M. Sobote. Poleg odličnejših gospodov se vidi tudi, kak je zadnja poveden spodrla hiže. Sobota je glavni varaš našega dragoga Prekmurja. Ona ma lepo bodočnost v vsakšem pogledi najbolje pa v tom, ka de mela

„Martinišče“ To de prava dika za M. Sobota. Ne samo s tem, ka bo edna zidina več nego s tem, kaj de se tu delalo. Martinišče more Soboto preroditi. To prerojenje bo šlo z glavno-ga varaša po celom Prekmurji i to je krvavo potrebno v vsakšem tali. Čas je teda, da se zbidijo iz svoje brezbriznosti vsi, sčista vsi. Küpimo si te fotografije. Koštejo samo 5 dinarčkov. Čisti dobiček se obrne za zidanje Martinišča.

Naši dijaki v Ljubljani. Tisti dijaki, šterim so letos razrede stavili, to je VI. i VII, so z vekšega v Ljubljani. Z velkov lübeznostjov so je vzeli na stanovanje v svoj klošter redovniki „Nemškoga vitežkoga reda.“ Da so za letos dobili to mesto, ide zasluga veleč. g. profesor i preleti Dr. Matiji Slaviči. Bodi jim jezzerokrat lepa hvala za te trüd poleg telko drüghih za naše drago Prekmurje. Naši preganjani a stanovitni dijaki jim ostanejo hvaležni do smrti, posebno z marlivim delom za svoj narod. Trdno vüpamo, ka mo drügo leto meli vse razrede že v M. Soboti.

Država.

Radič ne ve za Prekmurje. V gövori, šteroga je držao v Ljubljani, je Radič med drüghim pravo: Mi mamó „Dolensko i Gorersko,“ Štajarsko i eden del Koroške.“ — Na Prekmurje je gotovo pozabo. Če bi ga pitali, kak je vüpaó priiti k nam kandiderat, če niti ne ve, da je na sveti Prekmurje, bi gotovo pravo, da je on tudi Prekmurje imenuvao, samo da ga novinari neso razmili, ali pa so „Prekmurje“ izpüstili. Dobro, dobro. Prekmurje bo tudi Radiča izpüstilo, gda pride za to prilika.

Radič v Ljubljani. „Ali kak sam mogeo razbrati iz razgovaranja med Ljubljančani, vsi delajo iz g. Radiča, kak se to po zagrebečkom pravi, bedaka. Zato je brez dvoma to zednim tudi zadnje Radičovo nastopanje v Ljubljani.“ (Zagrebečki „Hrvat.“)

Domača politika.

Iz finančnoga odbora. Ob priliki razprave o dvanajstinah za mesece december-februar sta našiva poslanca dr. Kulovec i Pušenjak ostro nastopila proti krivicam, ki se godijo Sloveniji pri plačüvanji dače. Slovenija plačüje vsigdar več, a dobiva vsigdar menje. Takše postopanje ne sme duže trajati, ar vedi do gospodarskoga poloma Slovenije.

Dodek (zberca) se odpravi. „Slovenec“ pöročá: Na zahtevo Štefana Radiča i posl. Pucelja je vlada sklenola ukiniti dühovniški dodek. Namesto toga se vpela posebna dača, od štere se bo izplačüvala dühovnikom nekša šuma, ostalo pobere državni fiskus.“ — Tüdi to je eden napad na cerkvene slüžabnike, dühovnike. Istina, da se vpela „poseben davek“ — šteromi se nihče ne bo veselio, ar že itak mamó telko različnih davkov, da jim.

Z razprave v dvanajstinaj. Radikal Grkim je ostro nastopo proti finančnoj politiki zdašnje vlade. Izjavo je, da če se bo tak vodila tüdi naprej finančna politika je ne bo podpirao. Radikal je teda nastopo proti vladnoj politiki, naš Pucelj pa je z mirnov vestjov glasao za dvanajstine. Ravnotak so glasali za nje tüdi radičovci.

Radičovi popravki. Radičov jezik je jako nesrečen. Kelkoštečkrat je odpro vüsta, da bi povedao kaj lepoga, zanimivoga, so ga vsigdar vdarili po njih, da bi njemi jih zaprii. Mogoče da do zdaj ne imeo niti ednoga političnoga govora, šteroga njemi ne bi trbelo sledkar popravlati. Popravlaó je svoje izjave za časa Davidovičove vlade, popravlaó jih v parlamentu, gda se je odpovedao svojemi sedemletnomi programi, popravlaó svoje govore, štere je meo na mednarodnoj konferenci v ženevi i popravlaó govore, — celo dvakrat — štere je meo v Ljubljani. — Pravzaprav je sirmacek. V Ljubljano je prišeo, da bi vzbüjao dobro razpoloženje naproti zdašnoj vladnoj koalicii. Pašiča i radikale je hvalo do neba, samo zato, da bi nekelko poplačao Pašičovo dobroto, da ga je posado na ministerski stolček. Hvalo je, a pohvale zato ne dobo. Nasprotno. Komaj je prišeo v Belgrad, so ga sprejeli prijatelji z nagrbanim čelom. I on sirmak je moran popravlati. I kak je popravlaó? „Kak navadno je poročilo na vnoigih mestaj precí netočno, posebno v begrajskih listaj? ... — Časopisi so teda drugo prinesli, kak je on govoró. Jo bi težko vervali, ar je v Ljubljani bilo več poročevalcov, zato če bi se eden ali dva tüdi zmotila, bi drügi Radiča vseedno razmili. No ja nekši izgovor je morao najti i v tom shičaji je te najbolši ar je zdaj „vuk sit i övca cela.“

Naša vlada i Vatikan. Skoz kakšiva dva tedna se je pisalo po naših vladnih i brezverskih opozicijskih (Jutro, Slovenski narod) listaj o

sporu med našov vladov i med Vatikanom (Svetov Stolicöv). Vlada je obtožila Vatikan, da je gazo naše pravice. Šlo je za zavod sv. Jeronima v Rimi. Prilike so zahtevale, da se spremeni vodstvo zavoda. Sveta Stolica je to tüdi včinola. I zdaj se je začno boj. Po mišljenji naše vlade ona toga ne bi smela včiniti, ar ma pravico do zavoda — kak misli vlada — Jugoslavija. V tom boji je Vatikan dokazao, da ma on prav i nazadnje se je morala naša vlada istinsko potegnóti nazaj. — Gda je pitanje rešeno z zgübov naše diplomacije, se smemo pitati, zakaj se je pravzaprav izvršio napad na Vatikan. Ne bomo se motili, če trdimo, da je s tem šela dati katoličanstvi v Jugoslaviji močen vdarec. Naši liberalci, brezverci sovražijo Rim. Oni so za pravoslavje, za narodno cerkev, za brezverstvo, luteranstvo, muslimanstvo, samo da bi s tem slabili katoličanstvo. Sveto Stolicó so šteli vdariti, jo prikazati kak zatiratelico jugoslovanskih pravic, ar so mislili, da joj s tem odtrgajo verne sine i jih pripelajo v svoje vrste pravoslavja, brezverstva itd. Ne se posrečilo. Dosegnjeno je samo to, da se je naša vlada tüdi predvünašnjim svetom osmešila, če že ne osramotila.

Svetovna politika.

Rusija proti Drüštvi narodov. Čičerinov zastopnik Litvinov je v ednom svojem govori jako ostro nastopo proti vstópi Rusije v Drüštvo narodov. Pravo je med drüghim: „Mi nemamo Drüštva narodov za prijateljsko zvezo narodov, nego kak zakrivalo za drüžbo takzvanih velesil, štere si prisvajajo moč, da smejo gospodüvati nad malimi narodi. Drüštvo narodov je diplomatska borza, gde poravnavajo velesile svoje račune na stroške malih narodov.“

Francija. Vlada je doživela zadnji čas nevarno krizo, štera bi se lahko končala tüdi s tem, da bi se parlament razpüstó i se razpisale nove volitve. Penlevejova vlada je naimre morala odstopiti, a nove se ne posrečilo sestaviti ne Penleveji, ne Briandi, ne Doumeri. Na zadnje jo je vseedno sestavo Briand, gda je drügoč dobo mandat za sestavo.

Nemčija za lokarnsko pogodbo. Nemški državni svet je s precej močnov većinov sprijeo lokarnsko pogodbo.

V Siriji boji izda neso prenehali. Znova i znova pride do bojov med domačini i med francoskimi četami.

Politični vmori v Bolgariji. Napadjeni so bili voditelje demokratske stranke, gda so se pelali na nekši shod demokratske stranke. Dva sta ostala mrtviva.

Prekmurski dijak.

b—:

IZLET.

Na cestí!

Šesnajst krepkih prs je viknilo, šesnajst zvoncev zazvonilo in ročce nakólezih so vzdrtile.

Te naša ceste! Samo nekolikó manj bele ko na Gorenjskem in gledke ko miza. Tiko in lahko se plava s kolesi po njih. Zlivajo se z grička na grič v nežnih ovinkih ko lahek morski val. Nakje v zraku, ko na krilih splavamo v Selu.

Kapela. Biser iz enajstega stoletja. Zgodovino, po ustnem izročilu skrbno hranjeno nam poda domačin. Tó so še ne v dolgo odkrite stare slike, tu znaki požara, tam ostanki samostane, obzidja, ribnika. Stolp je prizidan pozneje. Vse to z odkritim ponosom.

In ostale cerkve po Goričkem. Ta čestitljivost stoletij! Skrb. Snaga. Ljubezen. Poezija. Ljudje, trdega lica, globokih, mirnih oči, žuljavi rok, mehke duše.

Ti mračno, zapuščeno Prekmurje, kje si? Pri Sv. Benediktu. Glej te krajine! Proti Hrvatski siva ravan, ko širna morska plan. Prekmurje — morje, enako zveni in zdi se mi, da sem ob morju, ko gledam z vaših gričev na ravnine, Sodba mladega umetnika z Gorenjske.

Čez Muro Slovenske gorice, na demi sivo Pohorje. Na izhodu in zatam naša mejnika: Lendava, Radgona. Pred nami v ravnini Sobota. Martijanci, Moravci. Na levi Beltinci, Turnišči. Črensovci, na desni Tišina, Cankova. Okrog nas naši griči, naše gorice.

Te naše krajine! Vasi kakor zeleni vrtovi iz njih prijazni nasmeški belih domov. Iz vsakega takega vrta vitek stolpič.

Krog nas naši griči, naše vasi, naše cerkvice, med nami naš Ivanócy.

Da ni bogastva pri nas? Dežela našega gospoda Fafleka se cedi mleka in méda! Ta prijazna sestra njegova nas je postreglo z mlekom, da smo bili vsi iz sebe. Tudi méda smo si lahko zadovolé — ogledali.

V Petrovcih, skromna prijaznost župnišča in slatka zleta kapljica. Kar ogreli smó se. Jeziki, ko namazani.

Küzma in Bejek godrujeta od same zadovoljnosti. Vedno nezadovoljni Varga pridno pomaga.

Pri Grádi, velikodušen svečnikov dar. Gijena hvaležnost. Višek zadovoljnosti.

Mensa: Meso! luk, česnek, v Vidoncih pristna domača grbanjova vznjova župa.

Prikuhe: Smeh i dobra volja.

Pri Sv. Jurju — novo cerkev i vode v izobilici. Ti nebogleni trehuli naši, da nas tudi od smeha bole!

Mirno i lekno je plavanje na kolenih po našem Goričkem — i veselo.

Ta Bejlec, v največjem diru s kolesem v grmovje. sam pa v srečnem diru ko slavni Nurm naprej.

Mlajši Bejlec, bolj večč na kolesu, skrbno, očetovsko: Je kaj hudega? — Naci ponudi prvo pomoč o sili. Recept: Posebnega nič, nekaj presk, te odzdravijo do takrat, ko te bo pamet srečala. Hvala za požrtvovalnost!

Maučec i iesaar pri belem dnevu izgineta — v krompirju.

Náci, večči vodja naš, kaže umetnost dirkanja s ceste na njivo.

Naš slavni prekmurski premogovnik! Vreden, da si ga isti način tudi drugi ogledajo.

Kar milo se vam je strilo, ko smo se vračali in se ločili. Pristrčno ganljivo slovo, ko med brati.

Prekmurje, Si dežela čudna, preveč ali premalo vendar nikoli prav ocenjena. Spoznati te je treba, a spoznavati z dušo in srcem in prav te bodo cenili. Pa poznajo li tebe tudi tvoji sinori dovolj?

Ko je prišel naš predsednik s solučnik južnik krajev je rekel: Vipavska dolina, goriška Brda, valovi Soče in inena ravnina tja do morja, skoljena in opevana ne najdem tu mnogo več krasote ko v naših gričik in ravninali. Ali nam manjka mogoče tistega solnca, tistega, žarkega solnca, ki obseva Goriško? Ne. Samo ljudi imamo še premalo ki li primerno ogreli to zemljo. Tega solnca nimamo še dovolj.

Mladina, žarko solnce naše bodočnosti si til A žar solnca prihaja od zgoraj! (Dale)

Pošta.

Vrečič Franca Tropovci. Idite k vašemi g. plebanoši pa jih prosite, naj mi naznanijo, ka želite, ar z vašega pisma to nej je razvidno. — F. Fartek. Šalovcih. Naznanite mi broj prošnje, kak sam vam ga lani nazvesti, ka prošnja ležej gornajdemo.

Gospodarstvo.

Pokončavajmo škodljivce sadnega drevja.

Letošnja dobra kúpčija s sadom je pokazala, da moramo v bodoče delovati nato, da pridelamo s kem več dobroga, lepoga sada. Da pa bode drevo rodilo lepih ino dobrih sadov, mora biti zdravo. Kaj nam pomaga zasajati še tak lepe mladike če pa pustimo, da nam jih škodljivci vničiijo. Drevje zato trebe čuvati, da bode uspeh gotov.

Med resnimi škodljivci, ki prihajajo poleg raba v poštev je gotovo krvava vüš najnevarnejša. Ta škodljivka se pojavlja navadno na jablanih. Nisam prehado letos vesnice, kje ne bi opazo te žürevke na jablanih. Deli dreva, kje se drži krvava vüš kak so s finov vunov potrošeni. Že od daleč opaziš napadeno drevje. Pod takšov belkastov odevkov se skriva ta nevarna škodljivka. Drevo vničiije krvava vüš na ta način, ceca sok na vejicah, ki je namenjen, kak krava za raščo. Mlade poganjke osobito ednoletne vejice ali še ne raceljene rane najraj napada. Na takši način onemogoči drevi rast, ino veja za vejov se süši dokeč se ne posüšij steblo. Deli dreva, ki jih ceca škodljivka, postanejo bulav, grintavi ali ranjeni, ka je pogoj za čemležejšo hranitev vüši. Krvava vüš najmre ne more podreti s svojim rilčkom debelejšo skorjo, zato pa so njoj ranjeni deli najprikladnejši za izcecavanje.

Omenjene bule ali rane povzročá neke vrste čemer, ki ga izpüšča vüš pri cecanju iz stebila.

Na jesen se krvava vüš skrrije rada v lišaje ali pod staro skorjo ponajveč pa ostane pod belov odevkov na vejicah ali pa obkroža rane dreva. Tü zavarovana pred zimov izleže samica jajčeca iz šterih se na sprotoletje zležejo nove vüši. Najprimernejši čas za pokončavanje krvave vüši je gotovo jesen, kda listje odpade z dreva. V tom časi zamoremo vničiti z ednim vso hüdobu vüši ino belic vidimo že iz toga, da samo iz ene samice, ki prezimi naraste o prihodnjem leti milijonski rod mladih. Iz toga je razvidno, da ne smemo odlašati od leta do leta dalje z pokončavanje vüši. Pričeti trbe taki, dokeč je hudoba mala, ovak se krvava vüš tak razplodi, da unči polagoma ves sadovnjak.

Pred vničanjom krvave vüši moramo pre-gostó verje odstraniti, sühe veke pravilno odrezati, da je rana tem menjša ino strgati lišaje pa staro skorjo na stebli.

Tüdi mlade vejice, ki so močno napadene je najbolše odrezati. Vse te odpadke je spraviti vküpe ino taki sežgati. Vsako odlašanje z odpadki v bližini dreva more škoditi, ar vüši preletijo na sprotoletje tak, da jih veter zanese palik v sadovnjak. Kda mamu drevje dobro osnaženo, vzememo za pokončevanje züžek najboljše priznato sredstvo „Arborin.“ Ta tekočina se dobi pri tvrdki „Chemotechna“ v Ljubljani, kjer se izdelüje, ovak pa tüdi Kmet. družba ino spodobne zadrüge majo arborin navadno v zalogi. Arborin stane 10.— Din kg. Na 10 l. vode se zmeša 2 kg. arborina. S, takov mešanico namaženo steblo ino vse močnejše veke. Za mazanje vzememo navadni čopič (omeli) srednje debelosti. Visoko oddaljene veje ino sploh drobne poganjke trbe poškröpiti i ovak rabimo za takše škropljenje navadno škropilnico, kakšo rabimo v goricah, če te nimamo je dobra vsaka šprickavca naj samo tenko škropi. Za škropljenje vejka vzememo na 30 l vode 2 kg arborina. Da bode uspeh popolen, moramo mazanje i škropljenje ponoviti v zim i na sprotoletje. Pri tom boji proti krvavim bi se mogli združiti vsi kmetje, ar samo tak bi se rešilo nevarnosti, ki nam preti v sadonosnikih.

Poleg arborina mamó še druga sredstva na razpolagó, tak u. pr. dendrin petrolej mešanico z milom (žajtov) pa lüg kakšega rabijo ženske za pranje.

Od vseh sredstev, ki jih je še več na razpolago za pokončavanje škodljivcev je najbolše učinkovit arborin osobito pa še zato, ar vniči poleg vüši tüdi druge spodobne živalice. Omeniti moram, da je posodo, kje se je arborin pripravo kak škropilnico dobro oprati, ar ovak rado razje pločevinastó poso.

1. Zrnje.

100 kg. pšenice	250 Din.,
„ žita	175 „
„ ovsá	175 „
„ kukórice	160 „

2. Živina:

govenska:	teoci:	svlnje
v Zagrebi 1 kg.	16—18 D.	14 D.
v Ljubljani „	16—18 D.	14 D.

3. Krma.

Sena m. 90—125 D., slame m. 70—100 D.

Zagrebečka borza

dne 2. decembra 1925.

Amerikanski dolar, 1 dolar	D 54.50
Schiling	D 7.90
Čeho-Slov. krona, 1 K	D 1.66
20 kronski zlat	D 205.—
Francoski frank, 1 frank	D 2.20
Madjar. K 100 (nova em.)	D 0.075
Švic. fran., 1 fr.	D 10.85
Talijanske lire, 1 lira	D 2.25
Zürich:	
Dinar, 100 Din	Sv. frcv 9.175

MALI OGLASI.

DOBROIDOČA GOSTILNA

poleg cerkvi se da v najem v Velkoj Polani 27. decembra t. l. za 3 letno dobo na javnoj dražbi ob 2. vöri popodnevi nalci mesta v gostilni so priprani prostori tüdi za trgovino več se zveji na den dražbe.

Čakovečka-

Medjimurska štedionica d. d.

u ČAKOVCU. Utemeljeno god. 1871.

Prevzema vloge na knjižice i v tekočem računi z najboljšimi interesi.

Posodi peneze na vknjižbo (intabliranje) i na mjenice (vexel) pod najugodnejšimi pogoji.

KÜPÜJE I PRODAVA DOLARE, TÜJE VALUTE I DEVIZE.

Prvovrstne zveze s vsemi sosednjimi državami.

Izvršuje poverila i izdaja čeke na vsa tu i inozemska mesta.

POOBLAŠČEN ZAVOD Z IZDAVANJE „UVERENJE“ ZA IZVOZ.

BAVI SE S VSEMI BANKOVNIMI I HRANILNIMI POSLAMI.

Slovenska Banka d. d.

podružnica DOLNJA LENDAVALA

plača najbolje dolarje in zlate peneze.

Ovlaščena banka za trgovanje z devizami in valutami. Izstavlja izvoznikom uverenja in prevzema bančne garancije.

Samostalno prekmursko katoličansko podporno društvo sv. Križ Chicago Ill:

Je najbolše društvo za prekmurske Slovence v Chicagi. Kotriže društva postanejo lahko kat. Slovenci, moški od 16. do 50. leta, ženske od 16. do 45. leta starosti. Kotriže plačajo ednok pristopnino 1 Dol. i mesečno 1 Dol. i zato dobi vsakša betežna kotriža prvij 6 mesecov 1 Dol. podpore za vsaki den, nadalnje 3 mesece pa 50 centov na den. Če je kotriža ešče duže betežna, zvolji se njoj podpora na mesečnoj seji. Za smrtno plača društvo zdaj 350 Dol., kda bo pa več kak 200 kotrig, pa 500 Dolarov. Gotovščine ma društvo 5000 Dol. kotrig 170. Želemo, ka bi bilo skoro 200 kotrig. Društvo skrbi za lepi sprevod i cerkveni pokop i bo pomagalo pri deli za prekmursko slovensko faro v Chicagi pripotoča vsem kotrigam, da si naročijo prekmursko glasilo „Novine“ v šterij objavlja društvo svoje oglase. Novine se naročijo pri Klekl Jožefi, vp. pleb. v Črenovcih. Prekmurje, Jugoslavija i se dobijo tüdi pri društvu. Društvene seje se vrsijo vsako drugo nedelo v meseci ob 3. vöri na numeri 1804. Šo Racine Avenue, Chicago Ill. Opominamo vse prekmurske Slovence, ki so ešče nej ali so že v kakšem društvu, naj pristopajo k tomi lepomi društvu, štero pomaga kotrigam v potrebaj.

Odbor za leto 1925:

Predsednik Martin Kelenc, podpredsednik Mihal Grüskovnjak, tajnik Štefan Hozjan, podtajnik Martin Horvat, blagajnik Štefan Jakšič, pazi-teo betežnih Mihal Gjörök, nadzorni predsednik Štefan Gjura, računovoditela Štefan Ritlop i Naci Markoja, pazi-teo društva Anton Markoja, vratar Jožef Trajbar.

Obrtna Banka d. d. v Ljutomeru.

Ovlaščeni zavod za trgovanje z devizami in valutami. Izstavlja izvoznikom uverenja, daje kredite po najugodnejših pogojih ter izvršuje vse bančne posle najkulantneje.